

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, Enheten för
skatteadministration, skatteavtal och tullfrågor

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm 25 september 2023

Kopia: gabriela.kalm@regeringskansliet.se,
mats.barregren@regeringskansliet.se

Remiss: EU-kommissionens förslag om en reform av tullunionen

FAR har erbjudits tillfälle att lämna synpunkter över Finansdepartementets remiss *EU-kommissionens förslag om en reform av tullunionen (Fi2023/02053)*. FAR vill med anledning av detta anföra följande.

FAR:s sammanfattning av synpunkter

- FAR anser att en gemensam europeisk tullmyndighet har potential att stärka och effektivisera EU:s gemensamma tullsamarbete. Dock är det viktigt att säkerställa att den nya myndigheten inte blir ett ytterligare lager av byråkrati för företagen.
- Det är viktigt att utvecklingen och implementeringen av digitala lösningar på såväl EU-nivå som nationell nivå sker i samarbete med de ekonomiska aktörerna och leder till verkliga förenklingar för företagen.
- FAR är i likhet med regeringen kritisk till EU-kommissionens förslag avseende nya tullrättsliga påföljder och anser att en höjning av tulltillägget i enlighet med förslaget vore en olycklig utveckling. Nuvarande tulltillägg ligger i linje med nivåerna för skattetillägg och det finns likabehandlings- och konkurrensskäl för att inte ha avvikande regler beroende på om det är Tullverket eller Skatteverket som är beskattningsmyndighet för importmoms eller punktskatter.
- FAR uppmanar även regeringen att skyndsamt hantera problemet med uppkomna inlåsnings effekter avseende importmoms vid förbiseenden i tullhanteringen i Sverige.
- Det finns skäl att slopa nuvarande tullfrihet för lågvärdesförsändelser för att säkerställa konkurrensneutralitet gentemot EU-varor och minska incitamenten att med avsikt undervärdera tullvärdet vid import för att slippa betala tull. Det är positivt och nödvändigt att det även införs möjlighet att använda ett förenklat tullförfarande bland annat för plattformsföretagens försäljningar till privatpersoner i EU.

- En utökad möjlighet att använda importordningen är positivt och leder till ett minskat antal fall där säljare som genomför distansförsäljningar av importerade varor behöver momsregistrera sig i ett annat EU-land än etableringslandet.
- FAR anser att det finns anledning att inte ändra nuvarande tidsfrist om 90 dagar avseende tillfällig lagring. Den föreslagna väsentligt förkortade tidsfristen skulle innebära en påtaglig försämring för de företag som använder sig av förfarandet.
- Det finns även frågor om tullvärde och förlängning av revisionsperiod som behöver beaktas.

Grunder för förslagen

Genomförandet av unionstullkodexen har enligt EU-kommissionen visat på brister inom flera områden som innebär att många av de förväntade fördelarna med förordningen ännu är orealiserade. Bristerna omfattar följande:

- Otillräckliga åtgärder för att säkerställa skyddet av EU och dess medborgare mot icke-finansiella risker tillämpliga på varor enligt annan unionslagstiftning än tullagstiftningen.
- Tullmyndigheternas bristande kapacitet att effektivt hantera den ökande volymen varor som importerats från tredjeländer via e-handel. Ökningen i e-handel bedöms ha resulterat i 1 miljard ytterligare tulldeklarationer i EU under 2022.
- Kapaciteten hos de IT-system som inrättats genom unionstullkodexen håller inte jämna steg med den tekniska utvecklingen.
- Bristen på effektiva styrningsstrukturer för tullunionen, vilket leder till olika praxis och ett oenhetligt genomförande av reglerna i medlemsstaterna.

Bristerna leder enligt kommissionen till att det uppstår hinder för en väl fungerande tullunion och därmed för en väl fungerande inre marknad. För att komma till rätta med bristerna och för att ”ta tullunionen till nästa nivå”, presenterade kommissionen den 17 maj 2023 ett reformförslag för tullunionen.

Förslaget består dels av en ny unionstullkodex, UCC¹, som ska komma till rätta med många av de nämnda bristerna, dels förslag om ändring i momsdirektivet², förordningen om tullbefrielse³ och

¹ Union Customs Code

² Direktiv 2006/112/EG om mervärdesskatt

³ Förordning (EG) nr 1186/2009

förordningen om den Kombinerade nomenklaturen⁴. Förslaget om en ny unionstullkodex innehåller bl.a. följande nyheter:

- En europeisk tullmyndighet⁵, ”EU Customs Authority”, föreslås inrättas på central nivå från 2026 och vara helt i drift från och med 2028. Den nya EU-myndigheten ska:
 - utföra riskhantering och använda den stora mängden uppgifter i EU:s tulldata för riskanalys som ska ligga till grund för kontrollrekommendationer till medlemsstaterna.
 - utveckla och underhålla EU:s tulldata.
 - ha en nyckelroll vid hanteringen av restriktiva åtgärder (internationella sanktioner) och kriser. Det innebär bl.a. stöd till kommissionen och medlemsstaterna för att säkerställa sanktionerna mot t.ex. Ryssland och samordning av operativ krishantering mot bakgrund av erfarenheter från bl.a. coronapandemin.
- Ett tulldata inrättas, ”EU Customs Data Hub”. Syftet är att på sikt ersätta dagens mer decentraliserade IT-lösning som bygger på 17 olika IT-system med gemensamma och nationella komponenter med en centraliserad uppsättning system och tjänster. Näringsidkare ska kunna börja använda EU:s tulldata från och med januari 2032 och ska vara skyldiga att göra det senast 2037, då det är tänkt att vara i full drift.
- Systemet med godkända ekonomiska aktörer, AEO, utvecklas genom införandet av en ny status benämnt ”Trust and Check trader”. Tillståndet kan ges till en aktör som uppfyller de formella kraven och som de senaste tre åren visat på god tullhantering. Ett tillstånd som Trust and Check trader innebär bl.a. att tull och skatter avseende import till EU betalas i det land där det är etablerat och fått tillståndet.
- Nya bestämmelser om tullrättsliga påföljder införs. I förhållande till den nuvarande unionstullkodexen innehåller förslaget till ny unionstullkodex utvecklade bestämmelser om påföljder. Det föreslås en gemensam ram som fastställer en kärna av tullrättsliga överträdelse och icke-straffrättsliga påföljder. I förslaget anges bl.a. att minimumnivå för tulltillägg för avsiktliga fel uppgår till 100–200 procent av det belopp som tulltillägg beräknas på och i övriga fall, som inte beror på uppsåt, ska tulltillägget uppgå till 30–100 procent av det belopp som ligger till grund för tulltillägget.⁶
- Ändringar i förordningen om tullbefrielse och KN-förordningen innebär att tullfriheten för lågvärdeförsändelser från tredjeland tas bort från den 1 mars 2028.⁷ Vidare skapas ett förenklat

⁴ Förordning (EEG) nr 2658/87

⁵ Även benämnt ”Tullbyrå”.

⁶ Se artikel 254 i nya UCC

⁷ Enligt nuvarande regler har lågvärdeförsändelser som importeras direkt från tredjeland förutsatt att det verkliga värdet inte överstiger 150 Euro per försändelse.

förfarande med fem övergripande kategorier av varor, för vilka en enhetlig tullsats ska gälla för respektive produktkategori avseende varor som importeras från tredjeland via distansförsäljning till privatpersoner. Det förenklade förfarandet är frivilligt att använda för importören som ofta kommer att vara e-handelsplattformar. Det förenklade förfarandet innebär dock att lättnader på grund av preferenstull, ”preferential of origin”, inte kan tillämpas.⁸ Vidare ska transporten inom EU inräknas i tullvärdet vid tillämpning av det förenklade förfarandet.⁹

- Från den 1 mars 2028 föreslås ändringar av mervärdesskattedirektivets regler om distansförsäljning av importerade varor, ändringar som måste genomföras i den svenska momslagen. Syftet är att minska den administrativa bördan för företag som säljer varor via plattformar. I dag ska plattformar som medverkar vid försäljningen ta ut, redovisa och betala importmoms för dessa varor, i stället för att köparen blir skyldig att betala importmoms när varorna importeras till EU. Det kan göras genom redovisning i den särskilda ordningen för distansförsäljning av varor vid import, den s.k. importordningen. Det gäller dock enbart varor av mindre värde om högst 150 euro. Kommissionen vill dock slopa begränsningen av varor av mindre värde, varvid plattformen ska ta ut moms och redovisa skatten via IOSS oavsett varornas värde. Förslaget förväntas leda till ett minskat antal fall där säljare som genomför distansförsäljningar av importerade varor behöver momsregistrera sig i ett annat EU-land än etableringsstaten.

Om redovisning inte sker i IOSS, som är frivillig att tillämpa, finns det möjlighet för den som anmäler varornas ankomst till tullmyndigheterna att deklarera och betala importmomsen åt den person som varorna är avsedda för förutsatt att det är varor med ett värde på högst 150 euro. I aktuellt förslag föreslås även att den begränsningen slopas så att även varor med ett högre värde kan omfattas.

- Enligt gällande regler måste tredjelandsvaror på ett tillfälligt lager hänföras till ett tullförfarande eller återexporteras inom 90 dagar efter det att de presenterats för tullen.¹⁰ I EU-kommissionens förslag förkortas lagringstiden till 3 dagar och till 6 dagar för en godkänd mottagare.¹¹ I undantagsfall kan den tidsfristen förlängas.

Synpunkter

FAR gör bedömningen att EU:s tullunion har en viktig funktion för att skydda den inre marknaden från bl.a. otillbörlig konkurrens från företag utanför EU och förhindra handel med illegala produkter. Tullunionen har även en viktig funktion för att underlätta för den legala handeln med tredje land. Åtgärder som underlättar för den legala handeln med omvärlden är vällovliga.

En naturlig del av detta är att främja en utökad digitalisering för att underlätta tullprocesser samtidigt som tullmyndigheternas uppdrag att skydda den inre marknaden vässas genom samordning av

⁸ Se artikel 150 i UCC

⁹ Se artikel 156 i UCC

¹⁰ Se art 149 i UCC

¹¹ Se art 85.5 i nya UCC

riskhanteringen som bygger på en ökad användning av AI och ambitionen att ha bästa tillgängliga teknik.

EU Customs Authority

FAR stödjer införandet av en gemensam europeisk tullmyndighet för att stärka och effektivisera EU:s gemensamma tullsamarbete. Tillsammans med EU Customs Data Hub har EU:s tullmyndighet potential att bidra till att minska efterlevnadskostnaderna för företag och nationella tullmyndigheter. EU:s gemensamma tullmyndighet kan bidra till att optimera riskhanteringen för de nationella tullmyndigheterna och därmed allokera och prioritera kontrollresurser där de gör bäst nytta, vilket gynnar den legala handeln.

Myndigheten bör hjälpa till att styra, samordna och stödja nationella tullmyndigheter för att få mer harmonisering, särskilt när det gäller genomförandet av tullkodex i hela EU. Det måste säkerställas att den nya myndigheten inte blir ett ytterligare lager av byråkrati för företagen.

Utifrån den europeiska myndighetens kärnuppgifter (art 209 i UCC) är det viktigt att upprätta gemensamma standarder och rekommendationer om bästa praxis för att skapa och upprätthålla harmonisering och likabehandling mellan EU-länderna.

EU Customs Hub

FAR är positiv till införandet av EU Customs Data Hub. Digitalisering är viktigt för att förenkla tullförfaranden och minska byråkratin, vilket gynnar såväl europeiska företag som EU:s tullmyndigheter.

Historiskt har det varit betydande förseningarna i implementeringen av nuvarande IT-system. Det måste säkerställas att det inte kommer att uppstå liknande förseningar i genomförandet av EU:s tulldatahub. En väl koordinerad övergång eller gradvis utbyggnad bedöms nödvändig för att göra det möjligt för företag och myndigheter att övergå till det nya systemet och undvika flaskhalsar eller förseningar. Detta måste beaktas i enlighet med tidsplanen för genomförandet. Eventuella förseningar innebär att företag och förvaltningar går miste om fördelarna med de förenklingar som tulldatahuben har för tullprocesser. Den planerade tidslinjen för implementeringen av EU:s tulldatahub bör vara betydligt kortare.

Innan EU Customs Data Hub är fullt fungerande bör en lösning för att ansluta existerande system till Data Hub tas fram. En interimslösning kan vara ett sätt att påskynda uppbyggnaden av datahubben och få avkastning på medlemsstaternas investeringar i nuvarande IT-system. Det är viktigt att utvecklingen och implementeringen av digitala lösningar både på EU-nivå och nationell nivå sker i samarbete och dialog med inblandande aktörer för att säkerställa att digitaliseringen leder till verkliga förenklingar för företagen.

I förslaget anges vilka myndigheter som kan ha tillgång till EU Customs Data Hub.¹² Ju fler agenter som har tillgång till Data Hub, desto fler problem kommer att uppstå relaterat till cybersäkerhet, potentiella bakdörrar och säkerhetsintrång. Tillgången till EU:s tulldata för andra myndigheter än tullmyndigheterna bör vara begränsad till det minimum som krävs. Företag måste kunna begära att uppgift om vilka som fått tillgång till deras data och för vilket ändamål.

Transformeringen kommer att innebära förändringar och utmaningar för företag. En central fråga är hanteringen av känslig företagsinformation och datadelning enligt förslaget, särskilt i samband med utbyte av data mellan EU-medlemsländer och olika myndigheter. Säkerheten för känsliga data i syfte att inte röja sekretessbelagd information till obehöriga måste säkerställas vid inrättandet av EU Customs Hub.

För att säkerställa att företagens interna processer och datahantering är i linje med de nya kraven krävs vägledning från berörda myndigheter. För företagen kan det bl.a. innebära behov av att utvärdera befintliga system och processer och investera i uppdaterade tekniklösningar.

Trust and Check trader

AEO-certifieringen har, i Sverige, inneburit en stor arbetsbörda för berörda företag utan att den har gett några konkreta fördelar.

Införandet av en ny registrering som Trust and Check trader måste medföra påtagliga och faktiska fördelar, såsom tullförenklings och färre kontroller, för de godkända företagen. En certifiering måste bygga på förtroende från myndigheterna gentemot certifierade företag i syfte att kontroller i större utsträckning görs gentemot specifika flöden och företag baserat på risk.

Det finns en risk att endast stora företag kan uppfylla kraven för den nya registreringen. Det kan innebära att mindre och medelstora företag inte kommer att kunna åtnjuta möjlighet att minska den administrativa bördan som förfarandet torde innebära. Det är nödvändigt att det säkerställs att även mindre och medelstora företag kan uppnå fördelarna med en registrering.

Nya tullrättsliga påföljder

I Regeringskansliets faktapromemoria¹³ angående EU-kommissionens förslag om en reform av tullunionen framgår att regeringen är kritisk till föreslagna ändringar gällande nya tullrättsliga påföljder. I faktapromemorian gör regeringen bedömningen att förslaget om sanktioner kan gå för långt i fråga om vad som är nödvändigt och lämpligt att reglera samt att de rättsliga grunderna för förslaget är oklara.

FAR:s utgångspunkt är att såväl administrativa som straffrättsliga sanktionsavgifter på tullområdet behövs för att bekämpa illegal handel och brottslig verksamhet. Däremot är det av starka

¹² art 31 i nya UCC

¹³ Faktapromemoria 2022/23:FPM97 från den 21 juni 2023

rättssäkerhetsskäl viktigt att de administrativa sanktionsavgifterna, såsom tulltillägg, är proportionerliga i förhållande till felaktighetens art och risken för intäktsbortfall för staten.

Nuvarande svenska utformning av tulltillägget uppgår till en fast procentsats om 20 procent och med nio procent för de fall felaktigheten avser avdragsgill importmoms. Storleken om 20 procent är i linje med nuvarande skattetilläggsregler och det finns starka rättssäkerhets-, likabehandlings- och konkurrensskäl att inte ha olika regler beroende på om Tullverket eller Skatteverket är beskattningsmyndighet för importmoms eller punktskatter.

FAR är i likhet med regeringen kritisk till EU-kommissionens förslag och bedömer att en höjning av tulltillägget i enlighet med förslaget inte är önskvärd. Kraftigt skärpta regler för tulltillägg, som i huvudsak kommer att drabba seriösa företag som försöker göra rätt men där det emellanåt uppkommer enstaka oavsiktliga misstag och förbiseenden, underlättar inte den legala handeln.

Ett tulltillägg på 20 procent är kännbart för de flesta företag. Om föreslagna ändringar måste genomföras i svensk rätt bör tulltillägget bestämmas till angivna miniminivåer och tillämpas enbart på tullavgifter och inte på punktskatter och importmoms som Tullverket är beskattningsmyndighet för. En sådan avgränsning skulle möjliggöra en fortsatt likformighet i hanteringen av straffavgifter oavsett om det är Tullverket eller Skatteverket som är beskattningsmyndighet för punktskatter och moms. Detta är särskilt motiverat av att moms och punktskatter är indirekta skatter.

Särskilt angående importmoms

FAR uppmanar även regeringen att skyndsamt hantera problemet med uppkomna inlåsnings effekter avseende importmoms vid förbiseenden i tullhanteringen i Sverige. Situationen har förvärrats av att Tullverket försöker kringgå HFD:s praxis¹⁴ avseende importmoms, trots att aktuella domar från HFD utgör gällande rätt och ska följas. Det finns även exempel på att Tullverket påför miljonbelopp i importmoms på anställda chaufförer vid misstag som karakteriseras som olaga införsel. Påföljden blir ett ingripande straff, särskilt när personen inte har någon personlig vinning av felaktigheten. Moms är inte ett sanktionsverktyg vilket Tullverkets nuvarande tillämpning medför. Mer ändamålsenligt vore om det fanns bestämmelser om böter eller annan sanktionsavgift vid bristande regelförfarande.

Den svenska tillämpningen där avdrag nekas för importmoms vid bristande efterlevnad av tullagstiftningen innebär en inlåsnings effekt av importmoms som medför att varor blir 25 procent dyrare. I andra EU-länder kan liknande brister läkas och inlåsnings av momsen uppkommer inte där, vilket innebär att dagens svenska regler hämmar det svenska näringslivets konkurrenskraft. FAR vill särskilt hänvisa till Svenskt Näringsliv som har hemställt om lagändring, med förslag på mindre ändringar i momsagen, för att åtgärda dagens brist.¹⁵

Slopad tullfrihet och förenklat förfarande

Ett starkt skäl för att avskaffa tullfriheten på lågvärdesförsändelser är att 65 procent är undervärderade och de borde därför inte ha omfattats och klarerats som lågvärdesförsändelser. En direkt konsekvens av

¹⁴ Jfr HFD 2021 ref. 54 och HFD ref. 57.

¹⁵ Svenskt Näringslivs hemställan - Åtgärda importmomsen som skadar svensk konkurrenskraft.

felvärderingen är att utländska varor som ska vara tullbelagda inte debiteras tull, vilket innebär att dessa varor får en otillbörlig konkurrensfördel relativt konkurrerande varor inom EU. En annan effekt är att EU får lägre tullintäkter.

Det finns starka skäl för att slopa nuvarande tullfrihet för lågvärdesförsändelser i syfte att säkerställa konkurrensneutralitet gentemot EU-varor och minska incitamenten för att undervärdera tullvärdet vid import för att slippa betala tull. Det måste dock säkerställas att ett ökat uppgiftslämnande, tillsammans med andra föreslagna förändringar, inte innebär en ökad administrativ börda och förseningar för företagen.

Det är positivt att förslag finns om att införa möjlighet till ett förenklat tullförfarande för bl.a. plattformsföretagens försäljningar till privatpersoner i EU.

Momsmässiga ändringar gällande distanshandel

Importordningen är en förenklingsåtgärd för betalning och redovisning för moms. En utökad möjlighet att använda importordningen är positiv och innebär ett minskat antal fall där säljare som genomför distansförsäljningar av importerade varor behöver momsregistrera sig i ett annat EU-land än etableringslandet.

FAR vill påtala behovet av en enhetlig definition av begreppet förmedlare och gemensamma presumtioner för när plattformar anses agera i eget namn.

Tillfällig lagring

FAR förespråkar att nuvarande tidsfrist om 90 dagar avseende tillfällig lagring inte ändras. En förkortad tidsfrist innebär en påtaglig försämring för de som använder sig av förfarandet. Föreslagna tidsfrister är orimligt korta och kommer att urholka de fördelar som finns i nuvarande tillämpning. Till detta ska läggas att nuvarande aktörers IT- och administrativa system är uppbyggda kring tidsfristen om 90 dagar.

Övriga frågor

Tullvärde

Retroaktiva prisjusteringar är ett verktyg som många multinationella företag använder sig av, som del av deras internprissättning. Detta kan i många fall resultera till att det deklarerade tullvärdet påverkas. Många företag har svårt att med säkerhet veta hur de ska hantera en sådan situation och hanteringen kan skilja sig från medlemsland till medlemsland.

Tullverket anger i "Tullvärdehandledningen" att ett pris som retroaktivt kan justeras upp eller ner inte kan vara grund för att använda transaktionsvärdemetoden för fastställande av tullvärdet, då priset inte är känt förrän efter en sådan justering. Det innebär att de alternativa tullvärdemetoderna ska tillämpas i stället. Detta medför en administrativ börda som i sig inte nödvändigtvis ger en mer rättvisande bild än om transaktionsvärdemetoden skulle tillämpas.

Det finns praxis t.ex. Hamamatsu, C 529/16, där frågan behandlas under den tidigare gällande Community Customs Code (CCC). Det saknas fortfarande tydliga EU-gemensamma riktlinjer för hur retroaktiva prisjusteringar ska hanteras. Även med rådande planer att införa bindande besked för fastställande av tullvärde så skulle företag gagnas av tydliga riktlinjer på EU-nivå. Riktlinjer som skulle kunna inkluderas i reformen.

Förlängning av revisionsperiod

Enligt artikel 103.1 i UCC ska en gäldenär inte underrättas om någon tullskuld senare än tre år efter dagen då tullskulden uppkom. Detta med förbehåll för artikel 103.2 där det står att en tullskuld som uppkom på grund av en handling som när den utfördes "skulle ha kunnat" ge upphov till straffrättsliga förfaranden. I sådana fall ska perioden förlängas till fem men högst tio år.

Formuleringen "skulle ha kunnat" lämnar väldigt stort utrymme för tolkning. För medlemsländer som Sverige, där en handling som har begåtts av oaktsamhet kan anses brottslig, börjar det bli vanligt att tidsperioden för Tullverkets revisioner utökas till fem år i stället för tre vid mindre fel i deklARATIONEN.

Tullverket har i dessa revisioner endast hänvisat till artikel 103 utan vidare förklaring till vilken handling som skulle kunna vara brottslig. Det leder till stor osäkerhet för företag då mindre fel som t.ex. felskrivningar kan leda till att en granskningsperiod under en revision utökas med två år. Även arbetsbördan för företagen är oproportionerlig i relation till det fel eller misstag som begåtts och leder till osäkerhet.

I olika språkversionerna av UCC finns skillnader i formuleringen där den engelska versionen lyder, "an act which, at the time it was committed, was liable to give rise to criminal court proceedings". Där "skulle ha kunnat" kan ha mer bred tolkning än "liable to give rise to".

Företag hade gagnats av ett förtydligande av när tidsperioden som nämns i UCC artikel 103.1 ska utökas. Detta då det inte är sannolikt att syftet med artikeln är att den initiala perioden om tre år regelmässigt kan utökas vid mindre fel. Det rekommenderas också att formuleringen i de olika språkversionerna granskas för samstämmighet.

Kommentarer gällande vissa bestämmelser

FAR lämnar särskilda kommentarer för vissa bestämmelser, se bilaga 1.

FAR

Michael Johansson

Ordförande i FAR:s remissgrupp - Skatt

Bilaga 1 - Kommentarer gällande specifika bestämmelser

- I artikel 70 framgår att deklaranter kan ändra en eller flera uppgifter i deklARATIONEN men inte ändra till annan deklARANT. Det bör gå under förutsättning att den nya deklARANTEN ger sitt medgivande att vara ny deklARANT och därmed ta på sig det tullrättsliga ansvaret. Föreslagen ändring skulle underlätta när t.ex. fel företag angivits som deklARANT, något som exempelvis kan påverka avdragsrätt till moms och möjligheten att hänföra punktskattepliktiga varor till ett uppskovsförfarande som lagerhållare för nationella punktskatter där det krävs att deklARANTEN/importören är varuägare.

Vidare bör artikeln inkludera de fall en ändring sker av kvantitet eller till annan likvärdig vara förutsatt att det inte finns någon misstanke om bedrägeri, t.ex. att

- ändra kvantitet så att den omfattar större kvantitet än som deklARATIONEN från början omfattade, exempelvis om deklARANTEN efter att varorna har frigjorts upptäcker att denne har övertaligt oklarerat gods (exempelvis om 21 pallar i stället för 20 pallar).
- ändra till ”annan likvärdig vara” än den som frigjorts, exempelvis om deklARANTEN har anmält en maskin men det skulle varit en annan likvärdig maskin men med ett annat serienummer. Detta bör även accepteras vid mindre skillnader av vikt och värde.

Dessa fall bör godtas av Tullverket och inte hanteras som bristande efterlevnad enligt tullagstiftningen.

- Artikel 71 anger när tullmyndigheten efter ansökan från den deklARANTEN kan ogiltigförklara en av tullmyndigheten godkänd importdeklARATION. Möjligheten att ogiltigförklara en importdeklARATION bör även inkludera importer som övergår i ett transiteringsförfarande. Det bör även accepteras om godset inte finns hos tullmyndigheten när transitering startar men var tillgängligt för kontroll när importdeklARATIONEN lämnades.
- Artikel 168.7¹⁶, gällande uppkomst av en tullskuld som inte berodde på försök till vilseledande, bör även beakta andemeningen i ingressen till tullkodex när den infördes 2016: ”När en tullskuld uppkommer på grund av att tullagstiftningen inte efterlevts bör den berörda personens goda tro beaktas, och verkningarna av vårdslöshet från gäldenärens sida bör minimeras”.¹⁷ För att befästa andemeningen i tullkodex bör, utöver en deklARANT även en gäldenär omfattas av artikel 168.7.

Syftet är att företag inte ska gå miste om förmånstull och andra tullåttnader om inte tullmyndigheten kan påvisa bedrägligt beteende i enlighet med andemeningen som framfördes vid införandet av tullkodex. Tullverkets nuvarande tillämpning innebär att en

¹⁶ Motsvarar artikel 86.6 i nu gällande tullkodex.

¹⁷ Preamble 38

importdeklaration som lämnas som själv rättelse av ett företag enligt Tullverkets uppfattning inte räknas som en importdeklaration och därmed saknas deklarant för importen trots att Tullverket lägger inkomna uppgifter från själv rättelsen till grund för importen och gäldenärskapet kvarstår.

En restriktiv tolkning av artikel 168.7 innebär att en tullförmån vid tullförseelser, såsom administrativa misstag, går förlorad trots att det saknas uppsåt och att själv rättelse gjorts av aktuellt företag.

Det ska vara tillräckligt att den som utses som gäldenär tillhandahåller de underlag som krävs för att åtnjuta tullförmåner till Tullverket för att dessa ska beviljas i de fall inte Tullverket kan påvisa att företaget varit bedrägligt. Vid bristande efterlevnad, ändring och ogiltigförklarande av deklaration bör deklarantens och gäldenärens goda tro beaktas. Det finns risk i dagens hantering att företagens administrativa misstag hanteras av Tullverket på samma sätt som företag som uppträder bedrägligt. Företag som inte agerar bedrägligt måste ha chansen att göra fel och få rättat dessa utan att det uppkommer drakoniska konsekvenser som hämmar förtroendet för Tullverket och viljan att göra själv rättelser i framtiden.

- Av artikel 223.1b framgår att underlåtenheten att lämna nödvändig information, inklusive underlåtenheten att lämna en tulldeklaration, utgör en tullöverträdelse. Tullverkets tolkning av "ingiven deklaration" innebär dock att en deklaration anses vara ingiven endast om den fysiskt eller i pappersform lämnas till tullmyndigheten. Detta synsätt begränsar användningen av digitala tullsystem och hindrar en papperslös hantering och ökad effektivitet i tullprocessen.

Tolkningen av begreppet "ingiven deklaration" bör inkludera deklarationer som har initierats i ett verifierat tullsystem och därmed överförs till Tullverket, även om de inte har lämnats fysiskt eller i pappersform. Detta kan förekomma vid exempelvis själv rättelser. En utökad tolkning av begreppet strider inte mot intentionen med den uppdaterade tullkodexen, utan skulle bidra till en mer pragmatisk tolkning som främjar användningen av digitala och elektroniska deklarationer.

En sådan förändring skulle främja digitaliseringen av tullprocessen och underlätta för näringslivet att använda moderna tekniska lösningar för att effektivisera sina tullhanteringsrutiner. Det skulle också bidra till ökad efterlevnad av tullbestämmelser genom att säkerställa att deklarationer kan spåras digitalt och att nödvändig information är tillgänglig för Tullverket.